

L5: Toolkit pentru crearea de spații experimentale (sandbox) pentru definirea, testarea și prototiparea etapelor ciclului politicilor publice prin deep tech (Dezvoltarea de modele teoretice și practice – gândire abstractă, design thinking, etc.)

SERVICII DE CONSULTANȚĂ, FURNIZARE DE ECHIPAMENTE HARDWARE, SOFTWARE PENTRU ÎNFIINȚAREA UNUI DIGITAL POLICY LAB IP14

în cadrul proiectului

„Cadru strategic pentru adoptarea și utilizarea de tehnologii inovative în administrația publică 2021-2027 – soluții pentru eficientizarea activității”, Cod MySmis: 129878/ Cod proiect: SIPOCA 704

Beneficiar: Autoritatea pentru Digitalizarea României (ADR)

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Revizia 1

Asocierea dintre ICEBERG Plus S.R.L., ERNST & YOUNG S.R.L. și SYSDOM PROIECTE S.R.L.

Cuprins

1.	Contextul seriei de livrabile „Dezvoltarea metodologiilor de facilitare a activităților din Digital Policy Lab”	3
2.	Scopul, obiectivele și descrierea documentului	7
2.1.	Scopul Documentului	7
2.2.	Obiective generale, specifice și indicatori ai documentului	7
2.3.	Alinierea documentului la criterii și principii	7
3.	Metodologia dezvoltării livrabilului	10
3.1.	Metode culegere informații	10
3.2.	Persoane implicate în dezvoltarea metodologiei	11
3.3.	Durata dezvoltării metodologiei	11
3.4.	Instrumente folosite pentru dezvoltarea metodologiei	11
4.	Sandbox – concept și abordare generală	13
4.1.	Concept și rol	13
4.2.	Abordare generală	14
4.3.	Sandbox în contextul autorităților publice	16
4.4.	Elementele unui sandbox	17
5.	Toolkit pentru crearea de spații experimentale (sandbox) pentru definirea, testarea și prototiparea etapelor ciclului politicilor publice prin deep tech	20
5.1.	Instrument de analiză a nevoii pentru crearea unui sandbox	20
5.2.	Criterii pe baza cărora să poată fi definite și implementate sandbox-uri	22
5.3.	Instrument de analiză a eficacității utilizării unui sandbox prin raportarea cel puțin la barierele legislative, complianță și costuri	23
5.4.	Instrument pentru stabilirea modului de guvernanță a sandbox-urilor	26
5.5.	Instrument pentru selectarea datelor/informațiilor/studiilor de caz utilizate in sandbox	27
5.6.	Instrument pentru stabilirea modului de operare a sandbox-urilor	28
	Evaluarea fezabilității	29

Elemente de design	30
Setarea obiectivelor	30
Design procedural și organizațional	32
Consultare și interacțiune cu publicul	33
Testare, evaluare și exit	33
5.7. Instrument pentru testarea restricțiilor sandbox-urilor:	36
i. Cadrul legal aplicabil	37
ii. Condițiile pieței	37
5.8. Instrument pentru evaluarea rezultatelor sandbox-urilor pe baza criteriilor de succes	38
5.9. Instrument pentru parteneriat/sinergii/platforma colaborativă între mediul public, privat și societate în cadrul sandbox-urilor	39
6. Anexa 1 Exemplu de plan de evaluare a fezabilității pentru sandbox-ul de reglementare	40
7. ANEXA 2 - Plan de proiect	42

1. Contextul seriei de livrabile „Dezvoltarea metodologiilor de facilitare a activităților din Digital Policy Lab”

Această secțiune introductivă schițează contextul întregii serii de livrabile „Dezvoltarea metodologiilor de facilitare a activităților din Digital Policy Lab” din care livrabilul „L5 - Toolkit pentru crearea de spații experimentale (sandbox) pentru definirea, testarea și prototiparea etapelor ciclului politicilor publice prin deep tech (Dezvoltarea de modele teoretice și practice - gândire abstractă, design thinking etc.)” face parte. Scopul seriei de cinci metodologii de facilitare a activităților din Digital Policy Lab din cadrul activității A3.1 este de a oferi materiale suport pentru desfășurarea iterațiilor pilot pe baza platformei de date din cadrul proiectului Digital Policy Lab. Cele cinci livrabile din această serie sunt complementare, oferind perspective diferite asupra tematicilor propuse în cadrul fiecărei iterații pilot, acestea completându-se pentru a asigura o facilitare complexă a acestora. Astfel, este recomandată folosirea concomitentă a tuturor livrabililor din această serie, dacă acestea sunt aplicabile tematicii iterației pilot.

Scopul seriei de cinci metodologii de facilitare a activităților din Digital Policy Lab din cadrul activității A3.1 este de a oferi materiale suport pentru desfășurarea iterațiilor pilot pe baza platformei de date din cadrul proiectului Digital Policy Lab. Seria de livrabile este împărțită în două tipuri principale de metodologii:

(1) Livrabile pentru Politici Publice bazate pe deep tech - care înlesnesc înțelegerea, evaluarea, experimentarea rapidă și testarea tehnologiilor și a politicilor publice pe bază de tehnologii de tip deep tech:

- **L3** – Toolkit de metode experimentale deep tech utilizabile în setarea agendei și formularea de alternative de politici publice (**Policy design**)
- **L5** - Toolkit pentru crearea de spații experimentale (**sandbox**) pentru definirea, testarea și prototiparea etapelor ciclului politicilor publice prin deep tech (Dezvoltarea de modele teoretice și practice (gândire abstractă, design thinking etc.)

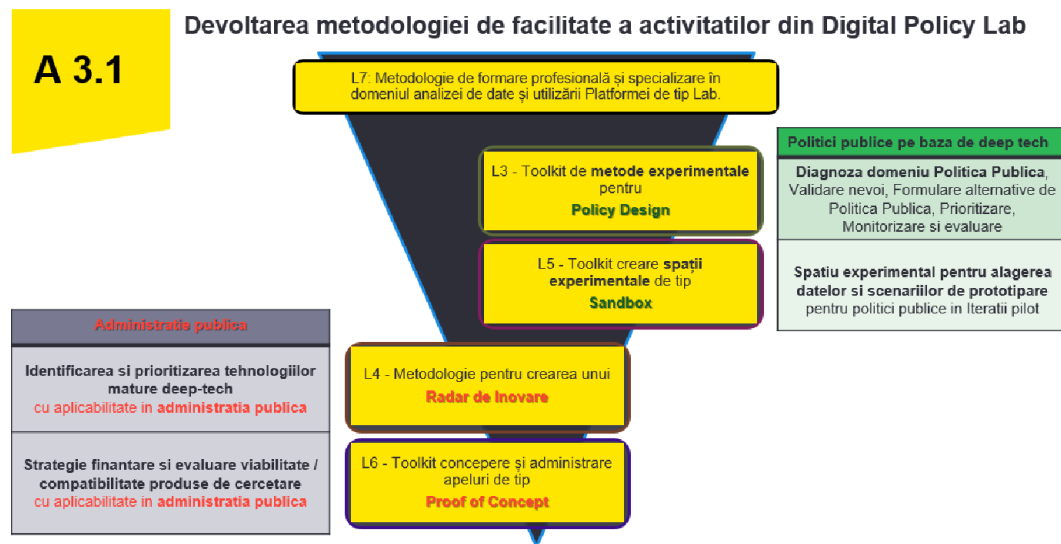
(2) Livrabile pentru administrația publică - care ajută la clasificarea rapidă a inovațiilor mature din zona de cercetare-inovare și finanțarea aplicațiilor promițătoare pe bază de tehnologii de tip deep tech prin apeluri specifice de tip Proof of Concept:

- **L4** - Metodologie pentru crearea unui radar de inovare cu aplicabilitate în administrația publică utilizând deep tech (**Studii de foresight tehnologic**)
- **L6** - Toolkit pentru analiza produselor de cercetare bazate pe deep tech, testarea viabilității și finanțarea introducerii lor în sistemele informatice din sectorul public (**Concepere și administrare de apeluri/ proiecte de finanțare prototipuri/ proof of concept**)

Toate acestea sunt susținute de asemenea și de un livrabil dedicat decidenților din domeniile politicilor publice și utilizatorilor platformei Digital Policy Lab și anume:

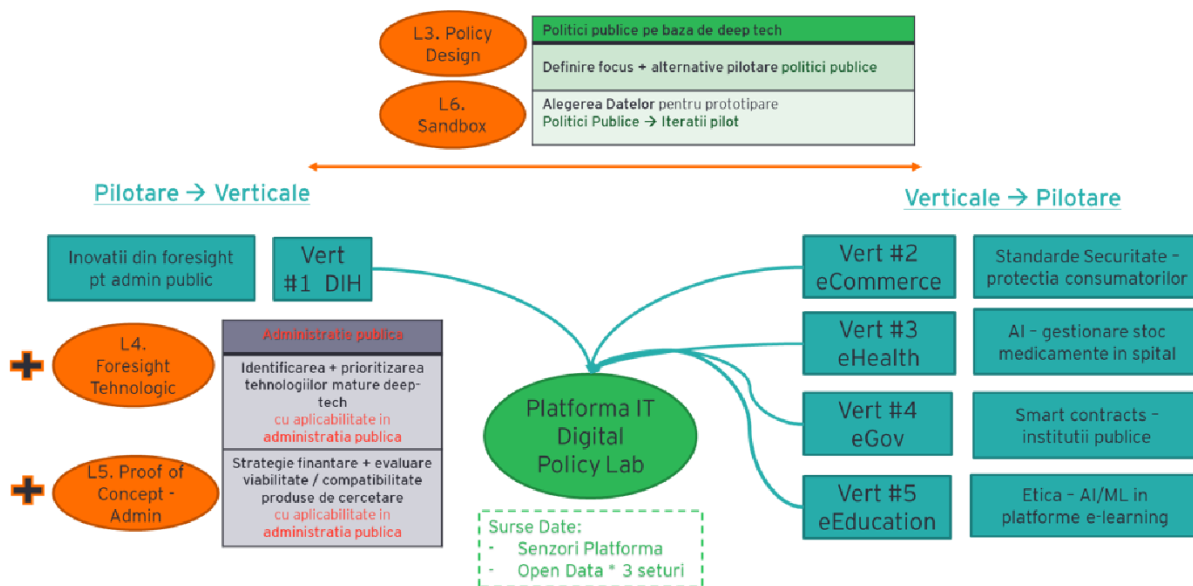
- **L7:** Metodologie de formare profesională și specializare în domeniul analizei de date și utilizării Platformei de tip Lab.

Figure 1 - Schemă explicativă livrabile din cadrul A3.1 Dezvoltarea metodologiei de facilitare a activităților din Digital Policy Lab

Așadar, această serie de livrabile va fi folosită atât pentru facilitarea iterațiilor pilot din cele 5 verticale, precum și ulterior de alți viitori utilizatori ai platformei Digital Policy Lab și care doresc să utilizeze toolkit-urile și metodologiile din acest proiect și pentru alte domenii de aplicabilitate. Astfel, dacă (1) livrabilele pentru politici publice bazate pe deep tech pot fi folosite în toate iterațiile pilot pentru a oferi o metodologie standardizată, focalizată și o logică de implementare pentru participanții grupurilor tematice și de lucru, cele din categoria (2) Livrabile pentru administrația publică sunt mai specifice pentru iterația pilot eDIH, care își propune să ofere asistență tehnică pentru EDIH-urile ce au parcurs procesul național de pre-selecție pentru valorificarea inovațiilor din studiile de foresight tehnologic în administrația publică locală.

Figure 2 - Schemă explicativă livrabile din cadrul A3.1 Dezvoltarea metodologiei de facilitare a activităților din Digital Policy Lab și aplicabilitatea lor în cadrul iterațiilor pilot din cadrul A4

Livrabilele din cadrul activității A3.1 sunt de asemenea împărțite în **două tipuri de documente** și anume **toolkit-uri** (care au și o componentă teoretică de raport-metodologie și de șabloane de tip „canvas” care pot fi folosite pentru facilitarea atelierelor din cadrul iterațiilor pilot), precum și **metodologii** simple (care conțin doar componenta teoretică).

Figure 3 - Schemă explicativă diferențe între livrabile de tip Toolkit și tip Metodologie

În concluzie, deși astfel de metodologii și toolkit-uri și metode sunt experimentale, și nu sunt reglementate la nivel național prin H.G. nr. 775/2005, ele sunt **indispensabile mai ales pentru a crea un cadru pentru înțelegerea, experimentarea și dezvoltarea politicilor publice pe bază de tehnologii de tip deep tech**. Întreaga serie ajută și în **orientarea decidenților** din domeniile sau sectoarele de activitate importante pentru care se dorește elaborarea unei politici publice **cu privire la potențialul utilizării datelor, precum și al tehnologiilor deep tech** în vederea dezvoltării unor strategii corespunzătoare, datele și tehnologiile de tip deep tech putând deveni parte a modului uzual de operare al decidenților politicilor publice.

Acest livrabil - L5 – Toolkit pentru crearea de spații experimentale (sandbox) pentru definirea, testarea și prototiparea etapelor ciclului politicilor publice prin deep tech face parte din această serie și **va fi folosit în toate atelierele din cadrul proiectului**, dar poate fi de folos și în activitatea ulterioară a Autorității pentru Digitalizarea României și a altor autorități publice sau stakeholderi.

2. Scopul, obiectivele și descrierea documentului

2.1. Scopul Documentului

2.2. Obiective generale, specifice și indicatori ai documentului

Acest livrabil, fiind un **livrabil de tip „toolkit”**, pe lângă **partea teoretică** și explicativă conținută în acest raport, concluziile acestui livrabil vor fi sintetizate și într-un **șablon practic**, care **va permite oricăror grupuri de lucru să lucreze colaborativ** în cadrul atelierelor și să experimenteze posibilitățile aduse de utilizarea datelor și a tehnologiile de tip deep tech în procesul de setare al agendei și de formulare a politicii publice.

Această metodologie îmbunătățită prin comparație cu metodele clasice de design ale politicilor publice și dezvoltată prin livrabilul actual, **va ghida de asemenea activitatea iterațiilor pilot experimentale pentru fiecare din cele 5 arii ale proiectului Digital Policy Lab**, și va anticipa eventualele provocări pe care actorii implicați le pot întâlni în timpul activităților experimentale.

2.3. Alinierea documentului la criterii și principii

Obiective generale și specifice

Obiectivul general al documentului este dezvoltarea unui set de instrumente de tip sandbox pentru **îmbunătățirea proceselor exploratorii de setare a agendei și de formulare a politici lor publice** pe bază de **date deschise, procese colaborative și tehnologii de tip deep tech**.

Obiectivele specifice ale documentului sunt:

OBS1. Alinierea cadrului legislativ românesc pentru formularea politicilor publice la noile paradigme teoretice de dezvoltarea a politicilor publice pe baza de date, colaborare și tehnologii avansate.

OBS2. Dezvoltarea unor instrumente pentru crearea de spații experimentale cu scopul definirii, testării și prototipării politicilor publice referitoare la tehnologiile avansate.

Cel mai important principiu care vizează experimentele de tip sandbox este principiul flexibilității cadrului juridic. În lipsa unui cadru juridic, clauzele de experimentare și excepțiile acordate de autoritățile publice deschid posibilitatea de a depăși obstacole juridice specifice și de a desfășura un proiect pilot. Ele oferă astfel baza legală pentru un sandbox. În funcție de scopul lor, clauzele de experimentare pot lua forma unei excepții de la o interdicție, de la o cerință de aprobare, de la cerințele de furnizare a documentației sau de implementare a anumitor prevederi sau o clauză de exceptare generală.

Întrucât toolkit-ul de metode experimentale va fi folosit la formularea unor instrumente de politică publică în cadrul întâlnirilor din iterațiile pilot, la începutul fiecărei iterații vor fi puse în vedere grupurilor de lucru și a grupurilor tematice că orice **propuneri de servicii publice vor trebui să ia în considerare criteriile de bună guvernare ale domeniului de eGovernance:**

Criterii cheie	Descriere Criteriu
Principiul legalității	Regulă esențială care impune respectarea legii fundamentale și a celorlalte acte normative existente de către toate organele de stat, de toate persoanele juridice de drept public sau privat și de toți cetățenii
Principiul securității juridice	Legea trebuie să asigure protecția subiecților de drept împotriva unui eventual pericol care poate veni chiar din partea normelor juridice, împotriva unei eventuale insecurități juridice pe care o poate crea norma de drept sau pe care aceasta riscă s-o creeze
Principiul tratamentului egal	Correspunde interzicerii discriminării directe și indirecte. Acesta se aplică tuturor persoanelor din sectorul privat sau public și din cadrul organismelor publice. Domeniul său de aplicare include protecția socială, beneficiile sociale, educația, precum și accesul la bunuri și servicii și furnizarea acestora.
Principiul proporționalității	Răspunde ideii de evitare a utilizării disproporționate a sancțiunilor care implică o privare sau o restricție a libertății, pentru asta se limitează uzul său la ceea ce este esențial, și care nu reprezintă altceva decât stabilirea și impunerea uzului acestor sancțiuni exclusiv pentru a se proteja bunurile juridice de valoare.

De asemenea, pentru asigurarea bunei guvernare în ceea ce privește fiecare pilot, grupurile tematice și grupurile de lucru ce vor participa în întâlnirile din cadrul iterațiilor pilot vor trebui să **respecte și regulile de bună guvernare în ceea ce privește formularea unor politici publice noi:**

Principii cheie:	Descriere Principiu
Principiul transparenței	Toate părțile implicate le asigură cetățenilor acces la informații relevante privind prioritățile strategice și programele asociate,

care arată **cum sunt folosite resursele publice** pentru atingerea rezultatelor finale planificate;

Principiul **răspunderii**

Ministerele, organismele subordonate și grupurile interministeriale își iau un angajament în ceea ce privește atingerea rezultatelor planificate, în orizont de timp bine stabilit;

Principiul **participării**

Ministerele, organismele subordonate și grupurile de lucru implicate în procesele de elaborare a politicilor publice și planificare strategică antrenează toate părțile relevante, inclusiv, dar fără a se limita la acestea, organizații nonguvernamentale, sectorul privat, autorități locale și instituții internaționale.

Principiul **fundamentării pe baza dovezilor**

Procesul de decizie bazat pe **analize de date concrete** factuale, în vederea fundamentării politicilor publice și a planificării financiare.

3. Metodologia dezvoltării livrabilului

3.1. Metode culegere informații

Actualul livrabil a fost dezvoltat pe baza informațiilor extrase din literatura de specialitate și din studii de caz (date secundare), împreună cu contribuțiile și experiența experților din proiect, sub coordonarea expertului cheie Politici Publice și Strategii pornind de la temele principale detaliate în oferta tehnică a proiectului Digital Policy Lab și **identificând documentele cadru și bunele practici** pe aceste teme dezvoltate de:

- **Alți decidenți în politici publice din alte sisteme politice** (Uniunea Europeană și alte state membre ale UE, Statele Unite etc.)
- **Institute de cercetare și cercetători de prestigiu axați pe inovația socială** care se pot considera “antreprenori” ai noilor metode de dezvoltare și pilotare a politicilor publice (ex. Banca Mondială, ONU, CGAP), precum și exemple de bune practici din **România**, cu precădere în ceea ce privește taberele de inovare deschise (**Transilvania IT Cluster**)
- **Proiecte implementate sau în proces de implementare** cu elemente constitutive ale sandbox-urilor sau sandbox-uri în sine, desfășurate cu scopul de a experimenta cadre legislative noi (ex. Ministerul Federal pentru Afaceri și Energie din Germania, Autoritatea de Conduita Financiară din Marea Britanie, Banca Centrală din Iordania, proiecte Orizont 2020 în implementare)
- **Metodologii și manuale fundamentale legate de aspecte tehnice** (ex. metodologia alegerii studiilor de caz, manuale de politici publice, metodologii de tip sandbox)

Astfel, **bunele practici identificate în cadrul etapei de colectare a datelor secundare au fost structurate** potrivit:

- Necesităților dictate de **proiectul Digital Policy Lab** în ceea ce privește:
 - Structura instrumentelor ce fac parte din acest livrabil
 - Structura activităților din cadrul fiecărei iterații pilot din cadrul proiectului
- **A etapelor de formulare a unei politici publice conform legislației Românești** pentru a înlesni integrarea ulterioară a concluziilor iterațiilor pilot în inițiative de dezvoltare a unor politici publice

3.2. Persoane implicate în dezvoltarea metodologiei

Acest livrabil a fost dezvoltat de către expertul de Politici Publice și Strategii Aureliana Popa, din cadrul proiectului Digital Policy Lab și validat intern de către echipa Iceberg Plus, respectiv de către expertul non-cheie nr. 25 - Responsabil management proiect Iceberg Ionuț Țața.

3.3. Durata dezvoltării metodologiei

Acest livrabil a fost dezvoltat iterativ în cadrul echipei de proiect responsabilă cu realizarea sa în perioada Septembrie-Decembrie 2022.

3.4. Instrumente folosite pentru dezvoltarea metodologiei

Pentru dezvoltarea șabloanelor pentru scopul Digital Policy Lab, s-au prelua, ca punct de plecare, metodele inițiale dezvoltate în acest domeniu de:

- **The Service Sandbox initiative** pentru instrumente de co-creare (<https://www.servicesandbox.net/>)
- **Making space for innovation, The handbook for regulatory sandboxes**, Ministerul federal pentru afaceri economice și energie al Republicii Federale Germania, iulie 2019.
- **How to build a regulatory sandbox, Technical Guide**, Ivo Jeník and Schan Duff, septembrie 2020.
- **Global Experiences from Regulatory Sandboxes** – Banca Mondială, 2020

Cu toate acestea, cum șabloanele bine cunoscute din exemplele de mai sus **aveau alte scopuri decât crearea unor metode experimentale pentru setarea agendei și formularea de alternative de politici publice, așa cum este cazul celor necesare facilitării iterațiilor pilot din cadrul proiectul Digital Policy Lab**, din instrumentele de mai sus au fost preluate, în principal, principiile de facilitare, de structurare și co-creare din acestea și, în unele cazuri, șabloane punctuale. Așadar, **conținutul șabloanelor acestui livrabil din cadrul Digital Policy Lab va fi aliniat cu instrumentele din capitolul 5 din acest livrabil**, și anume:

- Instrument de analiză a nevoii pentru crearea unui sandbox. Acesta va avea la bază analiza scopului, înțelegerea alternativelor, optimizarea acoperirii.
- 3 criterii pe baza cărora să poată fi definite și implementate sandbox-urile. Acestea vor fi centrate în jurul unor întrebări-cheie referitoare la dezvoltarea piețelor, beneficiari, competiție, viabilitate și bariere legislative, printre altele.
- Instrument de analiză a eficacității utilizării unui sandbox prin raportarea cel puțin la barierele legislative, complianță și costuri.
- Instrument pentru stabilirea modului de guvernare a sandbox-urilor/programe tip sandbox bazat pe un set de întrebări referitoare la clarificarea utilizării produsului/tehnologiei și consultarea industriei.
- Instrument pentru selectarea datelor/informațiilor/studiilor de caz utilizate în sandbox. În această etapă, se vor lua în considerare elemente de eligibilitate, durată în timp, restricții, precum și regulile ce permit avansarea dincolo de sandbox și intrarea în producție.

- Instrument pentru stabilirea modului de operare a sandbox-urilor bazat pe un set de întrebări despre reguli și testarea produsului/tehnologiei.
- Cel puțin un instrument pentru testarea restricțiilor sandbox-urilor. În această etapă, se vor adresa restricțiile de scop, scară, tranzacții, clienți, acoperire teritorială și reguli de guvernare. Se va urmări reducerea sau eliminarea riscurilor tehnologice.
- Cel puțin un instrument pentru evaluarea rezultatelor sandbox-urilor pe baza criteriilor de succes. Prin acest instrument se vor defini Indicatori-Cheie de Performanță (KPI) pentru rezultatele și impactul sandboxurilor.
- Cel puțin un instrument pentru parteneriat/sinergie/platforma colaborativă între mediul public, privat și societate în cadrul sandbox-urilor. În această etapă, se va utiliza expertiza existentă în piață pentru transfer tehnologic și e-guvernare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

4. Sandbox – concept și abordare generală

4.1. Concept și rol

Un sandbox poate fi definit ca un cadru sau mediu care permite testarea tehnologiilor, serviciilor și modelelor de business inovative cu consumatori reali. Sandbox-ul beneficiază în același timp de un cadru legislativ mai flexibil, experimental, adesea la scară mică și pe o perioadă limitată de timp, sub supraveghere și garanții adecvate. Datorită disponibilității unui spațiu propice dar limitat, precum și a unui mediu legislativ mai relaxat, un sandbox poate facilita implementarea tehnologiilor digitale și includerea lor rapidă și eficientă în strategiile digitale de guvernare. Un sandbox nu numai că izolează inovațiile de limitările legislative actuale care pot fi restrictive sau inexistente, dar izolează și împotriva posibilelor impacturi negative asupra utilizatorilor finali. **Ce este un sandbox de politici publice?**

Este o inițiativă legislativă formală ce creează un cadru asumat și prietenos pentru

- a testa inovațiile
- în condiții reale
- într-un timp și cu un scop limitate
- pentru a determina abordarea legislativă/statutul legislativ
- **înainte** ca inovațiile să poată fi adoptate de piață

Sandbox-ul reprezintă un set de instrumente legislative care permit organizațiilor să testeze și să experimenteze cu produse și servicii noi și inovatoare, sub supravegherea unui organism legislativ, pe o perioadă limitată de timp. Testarea se realizează într-un mediu controlat, pe baza unui plan de testare specific agreat și monitorizat de către autoritatea de reglementare. Lansarea unui sandbox poate reprezenta o oportunitate pentru autoritate de a se adapta viitorului cadru de reglementare și supraveghere, astfel încât să permită încurajarea dezvoltării armonioase a sectoarelor și în același timp să asigure o protecție adecvată a consumatorului.

Sandbox-urile **au un dublu rol:**

1. promovează învățarea prin dezvoltarea și testarea inovațiilor într-un mediu real

UNIUNEA EUROPEANĂ

2. sprijină învățarea prin reglementarea cadrului experimental care să ghideze organizațiile în activitățile lor de inovare sub supravegherea unei autorități de reglementare.

Abordarea propusă prin sandbox urmărește să faciliteze inovarea experimentală într-un cadru de riscuri controlate și pentru a îmbunătăți înțelegerea noilor tehnologii de către autoritățile care reglementează.

Sandbox-urile nu sunt spații fizice. Ele sunt un proces colaborativ prin care inovațiile în tehnologii și noi procese și modele de afaceri sunt explorate împreună cu autoritățile de reglementare.

4.2. Abordare generală

Proiectarea sandbox-urilor legislative trebuie să asigure că obiectivele și ipoteza de testat sunt clar definite încă de la începutul experimentului și, dacă este posibil, să îl preceadă. Ar trebui să fie clar pentru toate părțile implicate care sunt obiectivele sandbox-ului, de ce au fost definite anumite condiții de intrare și ieșire și dacă este probabil ca proiectarea acestuia să fie generalizată la restul societății. Prin urmare, mai ales atunci când se introduc derogări experimentale, variabilele independente (cauza), precum și variabilele dependente ar trebui cunoscute. **Un sandbox** nu este un laborator sau un hub izolat de inovare. Poate să fie **un experiment cu produse reale** (de exemplu, un nou sistem AI în domeniul sănătății) testate în lumea reală. În acest context, există întotdeauna un control limitat asupra variabilelor străine și de asemenea, acest lucru ar trebui să fie recunoscut pentru a garanta că rezultatele experimentului nu sunt supra-interpretate. Mai mult, atunci când formulează ipoteza, organismele legislative ar trebui să facă acest lucru în termeni cuprinzători, dar ușor perceptibili, astfel încât toate părțile interesate să înțeleagă ce este testat, cum și de ce.

Definirea diferitelor componente ale ipotezei testate ar trebui să fie, de asemenea, însoțită de determinarea diferitelor opțiuni posibile cu privire la modul de a efectua intervenția și de o recomandare cu privire la opțiunea recomandată. De exemplu, autoritățile de reglementare pot

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

testa dacă relaxarea unor bariere legislative sau a unor reglementări (de exemplu, licențe de intrare pe piață) pentru întreprinderile mici și mijlocii va sprijini procesul de inovare.

Un cadru general de proiectare pentru sandbox-urile de reglementare ar trebui:

- Să definească în mod explicit termenii relaxării reglementărilor existente
- Să definească criteriile utilizate pentru selectarea grupurilor de control și eşantion
- Să definească diferitele opțiuni de sandboxing???? disponibile (de exemplu, derogare temporară de la reguli, asistență cu conformitate)
- Să definească durata sandbox-ului (și dacă această perioadă poate și ar trebui să fie sau nu extinsă)
- Să definească termenii evaluării acestuia.

Pentru a garanta că o intervenție experimentală dă rezultate eficiente, durata experimentului ar trebui să fie proporțională cu caracteristicile sectorului, complexitatea experimentului și disponibilitatea firmelor și cetățenii să participe la experimente de scurtă sau lungă durată, precum și impactul acestei durate asupra drepturilor lor.

În cazuri complexe, momentele pre și post-testare pot fi adăugate la designul experimentului. Îndrumări clare privind proiectarea ipotezei, intervenția precum și a duratei este de natură să promoveze protecția principiilor legalității, securității juridice, tratamentului egal și proporționalității în contextul punerii în aplicare a regimurilor juridice experimentale.

Legislația experimentală nu este nouă în Uniunea Europeană, dar până acum a rămas „sub radarul” cercetătorilor în drept. **Experimentalismul transformă legislația într-un proces de învățare, oferind legiuitorilor și autorităților de reglementare posibilitatea de a supune regulile la teste frecvente și de a evalua dacă acestea sunt încă în armonie cu noile dezvoltări tehnologice și sociale.**

În acest context, sandbox-urile au apărut în ultimii ani ca măsuri favorabile inovației. Sandbox-urile permit personalizarea reglementărilor și au ca scop reducerea presiunii reglementărilor asupra companiilor inovatoare.

Sandbox-urile pot ajuta inovatorii să navigheze în lumea complexă a reglementării, să reducă incertitudinile de reglementare și să furnizeze clarificări cu privire la așteptările de reglementare și de supraveghere. Cu toate acestea, sandbox-urile nu sunt un panaceu.

În timp ce științele economice consideră sandbox-urile ca „domenii în care să se testeze inovația și reglementarea”, științele sociale le consideră frecvent ca spații experimentale la intersecția dintre știință și societate în care se caută în primul rând soluții pentru provocările societale și procesele de transformare. Când vine vorba de testarea aplicării inovațiilor, accentul se pune în general exclusiv pe probleme tehnologice.

Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

www.poca.ro

Dacă sunt proiectate eronat, ele pot da naștere la arbitrajul de reglementare, la neaplicarea unor standarde de reglementare substanțiale și la aplicarea nejustificată a tratamentelor preferențiale noilor companii considerate „inovatoare” în detrimentul operatorilor tradiționali.

4.3. Sandbox în contextul autorităților publice

Implementarea unui sandbox de către o autoritate publică atrage după sine o serie de provocări sistemice. Dincolo de principiile enunțate la începutul acestui document, principii la care este nevoie să adere orice fel de autoritate publică, în ceea ce privește **transparența, răspunderea, participarea și fundamentarea pe baza dovezilor**, ONU propune, printr-un „policy brief”¹, o serie de acțiuni și schimbări de paradigme ideale pentru desfășurarea cu succes a experimentelor de tip sandbox.

Cultura organizațională de experimentare și guvernare adaptativă

Capacitatea de a opera medii de testare și experimente în mod eficient poate, la rândul său, să consolideze capacitatea digitală a instituțiilor și a autorităților de reglementare. Construirea unei culturi instituționale în sandboxing și experimentare poate duce, de asemenea, la facilitarea dialogurilor mai deschise și mai active cu inovatorii, sporind ușurința și receptivitatea prin guvernarea digitală. Sandbox-urile și experimentele pot ajuta la eliminarea barierelor de politică și reglementare în calea introducerii tehnologiilor digitale pentru dezvoltare. Instituțiile și autoritățile de reglementare ar trebui să își dezvolte capacități pentru a putea lua în considerare cu atenție dacă inovațiile ar trebui testate într-un sandbox sau experiment.

Incluziunea

Sandbox-urile și experimentele pot deschide spațiu pentru includere prin tehnologii digitale - de exemplu, utilizarea ID-ului digital, a ID-ului biometric, a înregistrărilor funciare bazate pe blockchain și a noilor modele de afaceri care deservește clienții din categorii defavorizate. Dar ele pot duce și la excludere dacă nu sunt create cu incluziune prin proiectare (***inclusion by design***). Este important să se planifice în mod deliberat includerea în lansare cu rezultate pozitive ale sandbox-ului, cu ajustări adecvate atât la conceptele și tehnologiile inovatoare evaluate, cât și la organismele decidente, care pot ajusta politicile publice pentru toți beneficiarii, dincolo de grupul țintă sandbox.

Guvernanța datelor în gestionarea și evaluarea funcționării sandbox-ului

¹ <https://www.un.org/development/desa/dpad/publication/un-des-a-policy-brief-123-sandboxing-and-experimenting-digital-technologies-for-sustainable-development/>

Pentru implementarea cu succes a sandbox-urilor și a experimentelor, datele sunt cheie în ciclul de viață al sandbox-ului, inclusiv conceptualizarea, funcționarea, evaluarea și ieșirea acestuia. Sunt necesare date în timp util, fiabile, de calitate și dezagregate, precum și măsuri adecvate de guvernare a datelor, pentru a facilita funcționarea și evaluarea unui sandbox. Datele și guvernarea lor sunt deosebit de importante, deoarece abordarea sandbox este relativ nouă. Utilitatea sandbox-urilor și impactul asupra dezvoltării durabile pot fi examinate și fundamentate în continuare prin implementare practică sau cercetare academică.

Abordări colaborative, parteneriate și transfer de cunoștințe

În urmărirea unor sandbox-uri și experimente, instituțiile și autoritățile de reglementare vor trebui să se reunească ca un întreg -- la nivelul sectoarelor și nivelurilor de guvernare și ca întreaga societate - în colaborare cu sectorul privat, think tank-urile, mediul academic și alți factori interesați. Deși nu există universal un plan sau un set de bune practici de urmat, instituțiile pot consulta organismele globale și regionale și alte resurse disponibile publicului (ONU, Uniunea Europeană, SUA, precum și multiple exemple din țări asiatice care au experimentat cu succes cu sandbox-uri). De asemenea, este esențială implicarea industriei și a altor părți interesate la începutul procesului pentru a obține o imagine de ansamblu, compusă din perspective diferite și pentru a asigura adopția și implicarea stakeholderilor.

4.4. Elementele unui sandbox

Dacă este implementat eficient, un sandbox poate reduce costul inovației și poate reduce barierele de intrare și poate permite factorilor de decizie și autorităților de reglementare să obțină informații importante înaintea deciziilor. Atunci când iau în considerare un sandbox, organismele decizionale trebuie să definească în mod clar **obiectivele și provocările care trebuie abordate**.

Succesul unui sandbox se bazează pe capacitățile instituțiilor și pe existența unei legislații relevante în cadrul jurisdicțiilor, permițând stabilirea corectă a mediului sandbox. Trebuie puse la dispoziție resurse suficiente pentru a sprijini implementarea și evaluarea acestuia. Sandbox-urile și experimentele necesită resurse intensive, iar factorii de decizie și autoritățile de reglementare ar trebui să fie conștienți de acest lucru înainte de a iniția unul. Mai mult, instituțiile pot descoperi că sandbox-urile și experimentele le cer mai mult timp și abilități decât au anticipat. Lipsa personalului tehnic și a capacității poate duce, prin urmare, la riscuri grave pentru protecția consumatorilor, precum și la riscuri reputaționale pentru instituții, care pot fi considerate responsabile pentru consecințe nejustificate.

1. Conceptualizarea

Definirea structurii sandboxului; relaționarea cu instituții, organisme legislative și colaborarea cu alți stakeholderi. Verificarea capacității și resurselor; stabilirea criteriilor de eligibilitate, a timpului, instrumentelor

2. Operarea	Executia sandboxului prin depunerea aplicatiilor; furnizarea de sprijin si conexiuni cu experti interni si externi; avansarea la monitorizarea si evaluarea proiectelor
3. Evaluarea	Incurajarea colectarii si partajarii datelor; interactiuni interne si externe; furnizarea de sprijin si feedback; identificarea si insusirea invataturilor si a actiunilor de urmat; sprijinirea partajarii si transferului de cunostinte
4. Iesirea (Exit)	Iesirea conceptelor testate, rezultand in implementarea si abandonarea acestora, bazat pe rezultatele evaluarilor. Implementarea poate insemna o autorizare totala sau conditionata a conceptului inovativ testat si propunerea de schimbari radicale sau incrementale ale politicilor publice

Un sandbox funcționează ca o călătorie sau un ciclu și traversează patru blocuri și etape (1) conceptualizarea sandbox-ului, inclusiv criteriile de eligibilitate, garanțiile și cerințele de aplicare, structura organizațională și detaliile operaționale; (2) operarea sandbox după efectuarea due diligence; măsurile de protecție care trebuie implementate și cerințele și protocoalele de raportare care trebuie urmate; cutiile cu nisip variază considerabil în duratele de testare utilizate, de la două săptămâni la trei ani; (3) evaluarea rezultatelor; rezultatele pot duce, de asemenea, la solicitarea unei perioade de prelungire sau extindere pentru a include un eșantion de testare mai larg; și (4) ieșirea din sandbox, ducând fie la desfășurarea, fie la întreruperea unei inițiative. Implementarea poate fi o autorizare cu drepturi depline sau adaptată a inovației și a modificărilor necesare în reglementare. Consultați Figura 1 despre blocurile de construcție și fluxul unei casete cu nisip. Conceptualizarea: de ce să creezi un sandbox?

Digitalizarea și progresele tehnologice se dezvoltă într-un ritm foarte accelerat, unul care depășește capacitatea organismelor legislative de a reglementa adecvat inovațiile. Soluțiile inovatoare, orientate spre viitor, au potențialul de a ajuta mulți oameni, precum și instituții, dar întâmpina adesea blocaje legislative. Acestea prezintă, de asemenea, noi riscuri și amplifică amenințările la adresa guvernelor și utilizatorilor, cum ar fi încălcarea principiilor de protecție a datelor, fraudă, riscurile pentru confidențialitate și securitatea cibernetică. Apariția tehnologiilor de frontieră, cum ar fi inteligența artificială, blockchain, 5G, cloud-computing, machine learning, Internet of Things și robotica, poate lăsa, de asemenea, persoanele mai puțin alfabetizate digital și mai în urmă, augmentând așa-numitul „digital gap” sau diviziunile între paturi sociale sau ecosisteme în ceea ce privește adopția digitală. Introducerea sandbox-urilor și a experimentelor poate aborda lacunele din sfera legislativă, tintind în același timp spre un echilibru între constrângerile de politică și reglementare și promovarea inovațiilor tehnologice, pentru a obține contribuții optime la dezvoltare durabilă, menținând totodată riscurile asociate acestor tehnologii la un nivel minimal.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Un sandbox este un instrument pentru dezvoltarea dovezilor despre modul în care un produs nou, o tehnologie sau un model de afaceri (inovare) funcționează și rezultatele pe care le produce. Colectarea de dovezi poate ajuta la asigurarea (sau confirmarea) preocupărilor de reglementare cu privire la impactul inovațiilor, permițând inovațiilor benefice să ajungă către piața de desfacere.

5. Toolkit pentru crearea de spații experimentale (sandbox) pentru definirea, testarea și prototiparea etapelor ciclului politicilor publice prin deep tech

5.1. Instrument de analiză a nevoii pentru crearea unui sandbox

Instrumentul de analiza a nevoii pentru crearea unui **sandbox de experimentare definirea, testarea și prototiparea etapelor ciclului politicilor publice prin deep tech** se bazează pe algoritmul decizional menționat la punctul anterior, al carui input de date vine din primele doua etape ale procesului de design thinking, respectiv **empatizarea** si **definirea**.

1. **Definirea domeniului de aplicare și a obiectivelor:** primul pas într-o evaluare a nevoilor este de a defini domeniul de aplicare și obiectivele sandbox-ului de reglementare, inclusiv rezultatele așteptate ale programului.
2. **Identificarea provocărilor de reglementare:** următorul pas în evaluarea nevoii unui sandbox de reglementare este identificarea provocărilor specifice din legislație care împiedică inovarea sau cauzează probleme întreprinderilor sau consumatorilor
3. **Adunarea informațiilor:** Următorul pas este adunați informații despre provocările de reglementare și impacturile potențiale asupra întreprinderilor și consumatorilor. Aceasta poate implica efectuarea de cercetări, colectarea datelor și consultarea părților interesate.

Aici vom folosi câteva elemente de **Design Thinking**. Acesta este o metodologie de rezolvare a problemelor care implică empatie pentru utilizator, creativitate în generarea de idei și experimentare în crearea de prototipuri și testarea soluțiilor. Este adesea folosit în proiectarea și dezvoltarea produselor, dar poate fi aplicat și în alte domenii, precum afacerile, educația, inovarea socială și legislativă, cum este cazul de față. Design Thinking presupune următorii pași:

Empatizarea: Înțelegerea și explorarea sentimentelor, nevoilor și perspectivelor utilizatorilor sau clienților.

Definirea: Sintetizarea perspectivelor și observațiilor adunate în timpul fazei de empatizare pentru a identifica problemele sau provocările cheie care trebuie abordate.

Idee: Generarea unei game largi de idei pentru potențiale soluții la problemă.

Prototipare: Crearea unei reprezentări fizice sau digitale a uneia sau mai multor idei.

Testare: Experimentarea cu prototipul și colectarea de feedback de la utilizatori sau clienți pentru a perfecționa și îmbunătăți soluția.

Design Thinking-ul urmărește să creeze soluții care sunt mai relevante și mai eficiente pentru utilizatori și care sunt capabile să se adapteze și să evolueze în timp. Încurajează participantii la procesul de design să fie iterativi și flexibili în abordarea lor și să îmbrățișeze colaborarea și experimentarea.

În Design Thinking, empatia este procesul de înțelegere și explorare a sentimentelor, nevoilor și perspectivelor utilizatorilor sau clienților unui produs sau serviciu. Aceasta poate implica diverse metode de cercetare și analiză, cum ar fi interviuri cu utilizatorii, focus grupuri și observații ale utilizatorilor, pentru a obține o perspectivă asupra experienței și nevoilor utilizatorului.

Interviuri cu utilizatori: interviuarea utilizatorilor sau clienților despre experiențele, nevoile și provocările lor poate oferi informații valoroase asupra perspectivelor și motivațiilor lor.

Observarea utilizatorilor: Observarea utilizatorilor în timp ce își desfășoară activitățile curente sau folosesc un produs sau serviciu poate oferi informații valoroase asupra comportamentelor și nevoilor lor.

Focus grupuri: Adunarea unui grup de utilizatori sau clienți pentru a discuta un anumit produs sau serviciu poate oferi o gamă mai largă de perspective și perspective.

Persona: dezvoltarea personajelor utilizatorilor, care sunt reprezentări ficționale ale utilizatorilor tipici, poate ajuta factorii decizionali să înțeleagă nevoile și motivațiile diferitelor tipuri de utilizatori.

Odată parcurs acest proces de culegere a informațiilor pe o anumită temă, vom trece la urmatorul pas al procesului de **Design Thinking**, respectiv **Definirea**. Faza de definire implică sintetizarea perspectivelor și observațiilor adunate în timpul fazei de empatie pentru a identifica problemele sau provocările cheie care trebuie abordate. Aceasta implică definirea problemei în termeni clari și specifici și identificarea utilizatorilor țintă și a nevoilor acestora. O **declarație de problemă** este o declarație concisă și clară care identifică o problemă sau o provocare specifică care trebuie abordată. În procesul de gândire de proiectare, o enunțare a problemei este utilizată pentru a concentra eforturile echipei de proiectare și pentru a oferi o direcție clară pentru dezvoltarea de soluții potențiale.

Identificarea utilizatorului: Declarația problemei ar trebui să se concentreze pe un anumit utilizator sau grup de clienți și ar trebui să definească în mod clar datele demografice și caracteristicile acestui grup.

Descrierea situației actuale: Declarația problemei trebuie să descrie situația sau provocarea curentă cu care se confruntă utilizatorul și ar trebui să identifice în mod clar problema sau nevoia specifică care trebuie abordată.

Precizarea rezultatului dorit: Declarația problemei trebuie să specifice rezultatul dorit sau soluția la problemă și ar trebui să descrie modul în care această soluție ar beneficia utilizatorului și ar răspunde nevoilor acestuia.

Trebuie să fie specifică și acționabilă: Declarația problemei ar trebui să fie specifică și acționabilă și ar trebui să ofere suficiente detalii pentru a ghida dezvoltarea potențialelor soluții, într-un mod clar și concis, evitând limbajul vag sau abstract.

Iată un exemplu de declarație de problemă:

„Utilizatorul nostru este o mamă ocupată care lucrează, cu copii mici. În prezent, încearcă să găsească opțiuni de mâncare sănătoase și convenabile pentru familia ei, deoarece majoritatea opțiunilor disponibile sunt fie nesănătoase, fie necesită prea mult timp și efort pentru pregătire. Căutăm o soluție care ajută utilizatorul să aibă acces facil la opțiuni de masă sănătoase și convenabile și care se încadrează în programul încărcat.”

Această declarație de problemă identifică utilizatorul, descrie situația actuală și problema specifică care trebuie abordată și specifică rezultatul dorit. Este specific și acționabil și oferă o direcție clară pentru dezvoltarea de soluții potențiale.

4. **Evaluarea necesității:** informațiile adunate ar trebui apoi analizate pentru a evalua necesitatea unui sandbox de reglementare, inclusiv potențialele beneficii și dezavantaje ale programului și pentru a identifica eventualele lacune sau zone de incertitudine.

Practic, folosind instrumentul propus, orchestratorii sandboxului pot să ia o decizie informată cu privire la raportul cost-beneficiu al operaționalizării acestui element pentru un anumit sector de aplicare sau pentru o anumită componentă legislativă. Este esențială abordarea de Design Thinking din acest proces, care permite o mai bună înțelegere a utilizatorilor/clientilor, fie ca aceștia fac parte din societatea civilă, fie ca sunt afaceri inovative care au nevoie de modificări legislative pentru a accelera inovațiile.

5.2. Criterii pe baza cărora să poată fi definite și implementate sandbox-uri

Domeniul de aplicare: Domeniul de aplicare al sandbox-ului de reglementare ar trebui definit în mod clar, inclusiv provocările sau problemele specifice de reglementare pe care intenționează să le abordeze, sectoarele sau industriile cărora se aplică și regiunea geografică în care va funcționa.

Obiective: Obiectivele sandbox-ului de reglementare ar trebui să fie clar declarate, inclusiv rezultatele dorite și beneficiile programului.

Relevanța: Este esențial ca domeniile de aplicare și obiectivele definite să aibă relevanță în piață sau în societatea civilă, respectiv să aducă un beneficiu clar, fie că este vorba despre accelerarea inovării sau îmbunătățirea serviciilor pentru cetățeni.

Participanți: Criteriile de selectare a participanților în sandbox-ul de reglementare trebuie clar definite, inclusiv condițiile de eligibilitate, cum ar fi vechimea, dimensiunea sau stadiul de dezvoltare al applicantului. Aici intra un element extrem de important – **fezabilitatea**, respectiv capacitatea percepută de organizatorul sandbox-ului a tehnologiei și/sau a inovației de a genera impact pozitiv odată implementată.

Durata: Se va determina durata sandbox-ului de reglementare, inclusiv datele de începere și de sfârșit ale programului, precum și așa-numitele “cutoff dates” - etape sau puncte de revizuire.

Reguli și cerințe: Regulile și cerințele pentru participarea la sandbox-ul de reglementare trebuie să fie clar menționate, stabilind în avans așteptările legate de raportări, condițiile de post-participare, precum și orice limite sau constrângeri ale activităților participanților.

Evaluare și monitorizare: Trebuie stabilit procesul de evaluare și monitorizare a progresului sandbox-ului de reglementare, inclusiv parametrii și criteriile de referință care vor fi utilizate pentru a evalua rezultatele programului.

5.3. Instrument de analiză a eficacității utilizării unui sandbox prin raportarea cel puțin la barierele legislative, complianță și costuri

Autoritățile de reglementare ar trebui să aibă o înțelegere clară a circumstanțelor care justifică un test sandbox și când alte instrumente și cadre pot fi suficiente, deoarece sandbox-urile necesită mult timp și resurse și, în general, nu sunt disponibile pentru toți jucătorii de pe piață. Astfel, propunem un instrument de analiză a eficacității unui sandbox, care ia în calcul barierele legislative, complianță și costuri, transformandu-le într-un algoritm decizional.

Procesul de decizie pentru constituirea unui sandbox ilustrat în Figura 1 poate ajuta la facilitarea acestei analize. Acest proces are scopul de a determina autoritățile de reglementare să examineze îndeaproape necesitatea de a efectua un test live, explorând elementele de bază ale ipotezei de creare a unui sandbox. Când răspunsul este neclar, autoritățile de reglementare ar trebui să adune informații suplimentare de la facilitatorii de inovare care nu folosesc sandbox-uri și să evalueze cu atenție atât instrumentele complementare, cât și pe cele alternative.

Deși procesul de decizie este foarte generalizat, acesta prevede un test sandbox ca etapa finală a unei interacțiuni dintre autoritatea de reglementare și inovator. În practică, acest schimb ajută la definirea întrebărilor la care e nevoie să se răspundă prin dovezi dezvoltate în mediul de testare sandbox.

La nivel macro, procesul de decizie canalizează întrebări cu privire la statutul de reglementare al unei inovații (adică dacă este permis sau interzis) fie către (i) decizie informală printr-un cost mai scăzut, accesibil pe scară largă sau către (ii) un proces de reglementare sau de licențiere care este deja în vigoare.

FIGURA 1. Proces de decizie: Prezentare generală

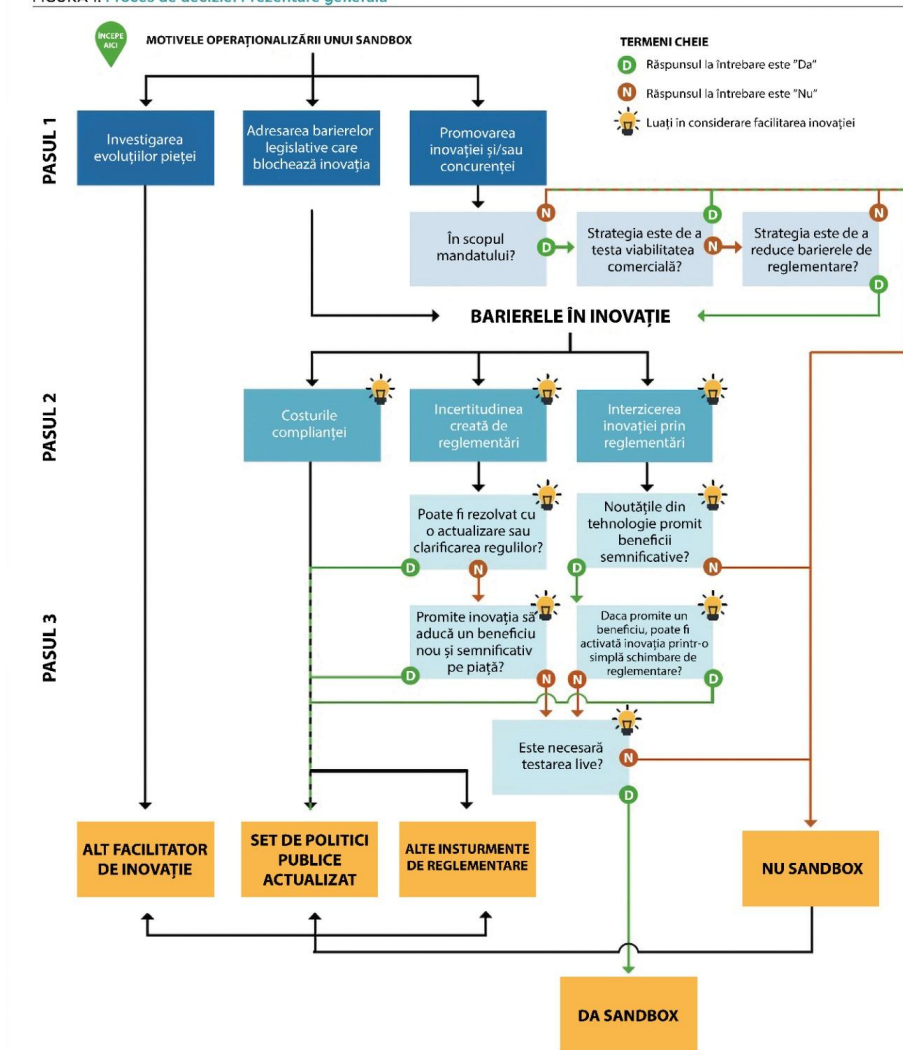

Figura 1 – Instrument de evaluare a eficacității unui sandbox de reglementare²

² Preluat, tradus și adaptat din **Regulatory Sandboxes: A Practical Guide for Policy Makers** - Ivo Jeník and Schan Duff

Procesul decizional – etape de parcurs:

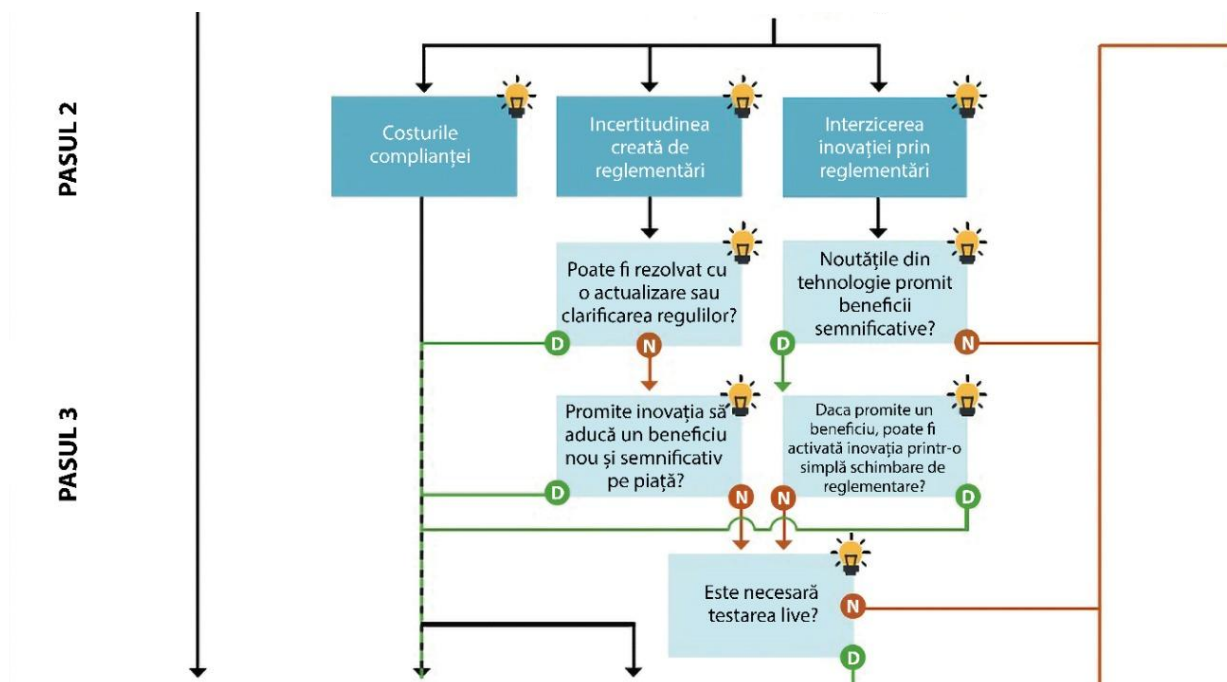
Pasul 1 – Stabilirea Obiectivelor

FIGURA 1. Proces de decizie: Prezentare generală

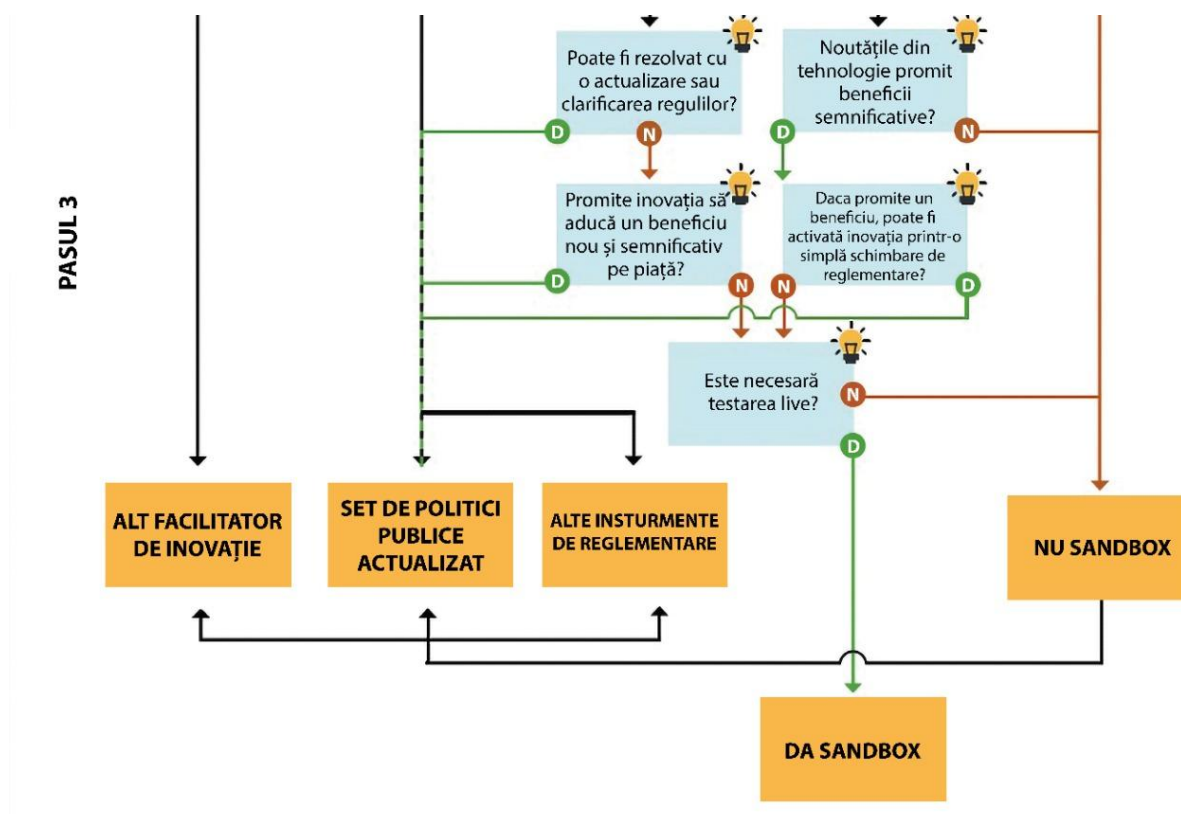

Considerarea fiecărui obiectiv separat poate ajuta autoritățile de reglementare să decidă dacă un sandbox — sau o alternativă / o abordare complementară — este cea mai bună strategie pentru promovarea obiectivului politicii publice dorite.

Pasul 2 – Identificarea Barierelor

Pasul 3 – Evaluarea Alternativelor

5.4. Instrument pentru stabilirea modului de guvernare a sandbox-urilor

Sandbox-urile de reglementare sunt de obicei stabilite și guvernate de autoritățile de reglementare, cum ar fi băncile centrale, agențiile de reglementare financiară sau autoritățile de reglementare în domeniul telecomunicațiilor. Pentru a stabili o guvernare eficientă pentru un sandbox de reglementare, propunem un instrument format din următoarea secvență de acțiuni:

Definirea obiectivelor: definiți clar obiectivele sandbox-ului de reglementare și modul în care acesta va contribui la cadrul de reglementare mai larg. Acest lucru poate implica consultarea cu

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

părțile interesate, cum ar fi întreprinderi, asociații industriale și grupuri de consumatori, pentru a identifica provocările și oportunitățile cheie pe care intenționează să le abordeze sandbox-ul.

Stabilirea regulilor și liniilor directoare: Acestea ar trebui să sublinieze criteriile de eligibilitate pentru participare, tipurile de produse, servicii și modele de afaceri care pot fi testate și cerințele de raportare și supraveghere pentru întreprinderile participante.

Structură de guvernare: Se va configura o structură de guvernare pentru sandbox-ul de reglementare care să includă părțile interesate cheie, cum ar fi autoritățile de reglementare, companiile participante și alte părți relevante. Acest lucru poate implica înființarea unui comitet de conducere sau a unui grup de lucru pentru a supraveghea funcționarea sandbox-ului. Având în vedere caracterul public și de reglementare al sandbox-urilor, în structura de guvernare a fiecăreia este ideal să se regăsească, dacă nu o instituție în sine, cel puțin o serie de experți și/sau decidenți din cadrul instituției respective – spre exemplu, în testarea de soluții inovative în sănătate, este esențial ca în structura de guvernare să se gasească experți din cadrul MS, CNAS sau CMR, pe lângă cei desemnați de ADR.

Stabilirea de procese de management al riscului: Se vor dezvolta procese specifice, dependente de sector și arie de aplicare, pentru gestionarea riscurilor asociate cu testarea noilor produse, servicii și modele de afaceri în sandbox-ul de reglementare. Aceasta poate include stabilirea de planuri de urgență și aranjamente de asigurare pentru a atenua riscurile potențiale.

Stabilirea unui proces de evaluare și monitorizare a sandbox-ului: Se va defini un cadru de evaluare și monitorizare a performanței sandbox-ului de reglementare. Acest lucru poate implica colectarea de date despre rezultatele testării și solicitarea de feedback de la companiile care participă la sandbox.

Comunicarea cu părțile interesate: stabiliți un plan pentru comunicarea cu întreprinderile, autoritățile de reglementare și alte părți interesate despre funcționarea și progresul sandbox-ului de reglementare. Acest lucru poate implica furnizarea de actualizări regulate, găzduirea de evenimente și seminarii web și publicarea de rapoarte cu privire la rezultatele sandbox-ului. Urmând acești pași, autoritățile de reglementare pot stabili o guvernare eficientă pentru un sandbox de reglementare și se pot asigura că funcționează într-o manieră transparentă și responsabilă.

5.5. Instrument pentru selectarea datelor/informațiilor/studiilor de caz utilizate în sandbox

Selectarea participanților într-un sandbox de reglementare este un proces dificil. Următoarele criterii permit o eficientizare a proceselor de sandbox:

Alinierea cu obiectivele de reglementare: este important să ne asigurăm că produsele, serviciile sau modelele de afaceri testate în sandbox-ul de reglementare sunt aliniate cu

UNIUNEA EUROPEANĂ

obiectivele generale ale sandbox-ului și cu cadrul de reglementare mai larg. Testarea produselor, serviciilor sau modelelor de afaceri care nu sunt relevante pentru obiectivele de reglementare ale sandbox-ului poate să ofere informații lipsite de valoare, în schimbul unor costuri substanțiale.

Beneficii și riscuri potențiale: se vor lua în considerare beneficiile și riscurile potențiale ale testării unui anumit produs, serviciu sau model de afaceri în sandbox-ul de reglementare. Testarea produselor, serviciilor sau modelelor de afaceri care au potențialul de a oferi beneficii semnificative sau de a aborda provocări importante poate fi mai valoroasă decât cele care nu le oferă. Aceste provocări, precum și relevanța experimentului au fost identificate folosind **Instrumentul de analiză a nevoii**.

Fezabilitate: se va evalua fezabilitatea testării unui anumit produs, serviciu sau model de afaceri în sandbox-ul de reglementare. Testarea produselor, serviciilor sau modelelor de afaceri care nu sunt fezabile în limitele constrângerilor sandbox poate să nu fie practică sau valoroasă. Mai mult decât atât, în conceperea sandbox-ului se va avea în vedere nivelul de maturitate și utilitate al verticalelor tehnologice (de ex. blockchain devine utilizat în administrațiile publice din anumite țări, în timp ce computerele cuantice sunt, în continuare, pur experimentale)

Disponibilitatea datelor: se va lua în considerare disponibilitatea datelor care pot fi utilizate pentru a evalua performanța produselor, serviciilor sau modelelor de afaceri testate. Testarea produselor, serviciilor sau modelelor de afaceri care generează un set de date bogat și relevant poate oferi informații mai valoroase decât cele care nu o fac.

Diversitate: scopul procesului este testarea unei game diverse de produse, servicii și modele de afaceri în sandbox-ul de reglementare. Testarea unei game diverse de inovații poate oferi o înțelegere mai cuprinzătoare a oportunităților și provocărilor prezentate de diferitele tipuri de inovații. **Luând în considerare acești factori, autoritățile de reglementare și alte părți interesate pot selecta produse, servicii și modele de afaceri de testat în sandbox-ul de reglementare care sunt relevante, fezabile și cu potențialul de a oferi informații valoroase.**

5.6. Instrument pentru stabilirea modului de operare a sandbox-urilor

- ☐ Evaluarea fezabilității
- ☐ Elemente de design
- ☐ Setarea obiectivelor
- ☐ Design procedural și organizațional
- ☐ Consultare și interacțiune cu publicul
- ☐ Testare, evaluare și exit

UNIUNEA EUROPEANĂ

Evaluarea fezabilității

Design-ul sandbox-ului trebuie să înceapă cu o **evaluare aprofundată a fezabilității care este conectată la obiectivele generale ale programului / politicii publice care se dorește dezvoltată.**

Evaluarea ajută la:

- ☐ *identificarea resurselor necesare;*
- ☐ *alinirea stakeholderilor interni și externi;*
- ☐ *evidențiază programe de reglementare complementare (cum ar fi facilitatorii de inovare;*
- ☐ *descoperă alte potențiale constrângeri.*

Evaluarea fezabilității ar trebui să confirme angajamentul instituțional la sandbox prin identificarea unei structuri executive și de guvernare provizorie. Programele de tip Sandbox provoacă adesea fricțiuni culturale în cadrul autorităților de reglementare, datorită percepției că ar putea încuraja asumarea de riscuri excesive cu privire la produse și tehnologii netestate sau modele de afaceri.

Angajamentul clar și fără ambiguitate de la cele mai înalte niveluri ale autorității este esențial.

Elemente de design

Elemente de design	Descriere	Opțiuni
Eligibilitate 	Definește cine poate participa la sandbox. Eligibilitatea ar trebui să fie stabilită în mod clar pentru a asigura condiții echitabile pentru toți participanții din piață.	- Deschis numai pentru titulari - Deschis numai pentru noli veniți - Deschis furnizorilor de servicii nefinanciare (de ex., furnizori de tehnologie)
Guvernanță 	Definește structura internă de funcționare a sandbox-ului, rolurile, responsabilitățile și procesele operaționale cheie.	- Unitate specializată în sandbox - Hub-and-spoke: un punct central de contact care coordonează acțiunile sandbox cu alte structuri ale autorității de reglementare.
Timing 	Include: - Durata ferestrei de admitere - Durata testului	- Admitere periodică (pe bază de cohortă) - Fereastră de admitere permanentă - Perioadele de testare variază de la 3 la 36 de luni
Restricții de testare 	Limite ale domeniului de aplicare, amplitudinii și/sau comportamentului sandbox-ului test pentru a minimiza daunele potențiale.	- Numărul de clienți - Numărul de tranzacții - Volumul tranzacțiilor - Limite geografice - Măsuri de protecție a consumatorilor
Exit 	Include: - Rezultatele individuale ale testelor (absolvire, test încheiat etc.) - Indicatori cheie de performanță (KPI) la nivel de program - Încorporarea perspectivelor și lecțiilor învățate în agendă de reglementare mai largă	- KPI-uri în ceea ce privește producția absolută (numărul de absolvenți) - KPI-uri în ceea ce privește o schimbare de reglementare promovată

Tabel – Elementele de design ale sandbox-ului de reglementare³

Setarea obiectivelor

Atunci când se decide construirea unui sandbox, definirea obiectivelor încă de la început este esențială. Acestea ajută la definirea altor componente de design, în setarea așteptărilor, obținerea acordului și participării altor stakeholderi, țintele implementării, măsurarea rezultatelor și identificarea eventualelor ajustări.

Un sandbox poate avea mai mult de un singur obiectiv, dar ar trebui să fie bine aliniat cu mandatul și prioritățile autorității de reglementare.

³ Preluat, tradus și adaptat din **Regulatory Sandboxes: A Practical Guide for Policy Makers** - Ivo Jeník and Schan Duff

Exemple de obiective⁴:

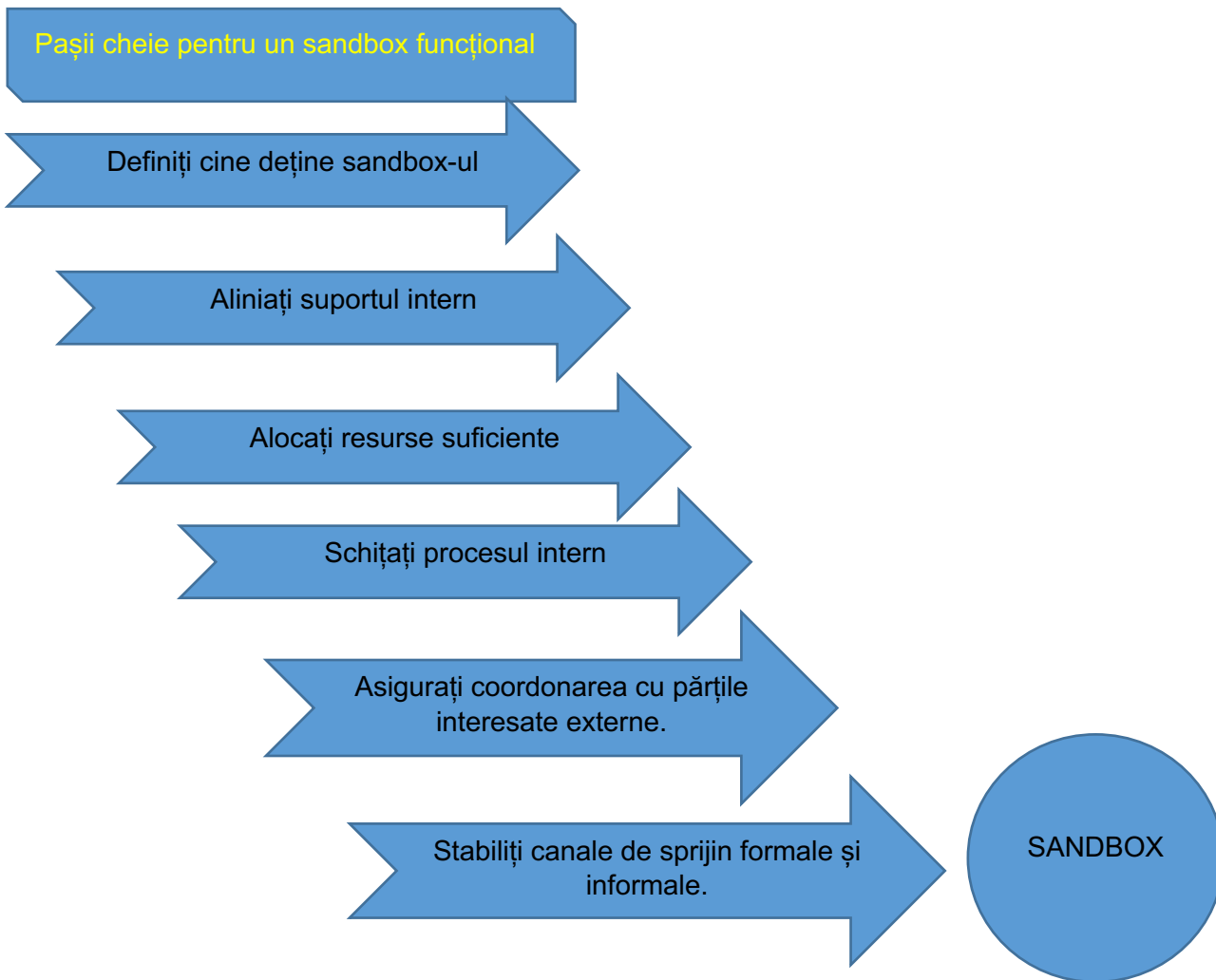
Obiectiv	Implicații	Extrase din statutul autorității
Creșterea beneficiilor pentru client: A îmbunătăți comoditatea, a aduce noi servicii pentru clienți pe piață, a reduce costul final - îmbunătățirea experienței clientului prin inovare bazat pe tehnologie.	Acest obiectiv se conectează la principalele obiectivele ale politicii de stabilitate financiară, protecția consumatorilor și incluziune financiară (unde este cazul). Un astfel de sandbox va atrage cel mai probabil inovare business to consumer. Așteptarea este de a vedea servicii îmbunătățite deja implementate în domenii relevante pentru clienți și/sau noi servicii pentru clienți sau nevoi nedeservite.	"Article 3 (1) Bank Indonesia decides the testing in the Regulatory Sandbox for Financial Technologies Providers including their products, services, technology, and/or business models. (2) The decision set forth in paragraph (1) is adopted by considering that: ... The Financial Technology is beneficial or can provide benefits for consumers and/or the economy...." Indonesia, Bank Indonesia (Regulation of Member of the Board of Governors Number 19/14/PADG/2017 Concerning Regulatory Sandbox [RUANG UJI COBA TERBATAS] for Financial Technologies, 30 November 2017, https://www.bi.go.id/elicensing/helps/PADG%20REGSAND.pdf [in Bahasa only], p. 3).

Obiectiv	Implicații	Extrase din statutul autorității
Promovarea competiției: Pentru a crește numărul de concurenți în piață sau într-un segment al acesteia și/sau stimularea competiției dintre entități care sunt deja reglementate.	Cutia de nisip ar trebui să faciliteze acordarea de licențe unor noi entități și aprobarea de noi servicii. Așteptările autorității de reglementare sunt de a avea organizații nou intrate pe piață și servicii noi.	"The [Central Bank of Bahrain] has made a conscious decision to initiate a Sandbox in order to promote effective competition, embrace new technology, encourage financial inclusion and improve customer experience." Bahrain, Central Bank of Bahrain (Regulatory Sandbox Consultation Paper, 28 March 2017, p. 1).

⁴ Global Experiences from Regulatory Sandboxes – Banca Mondială, 2020

Design procedural și organizațional⁵

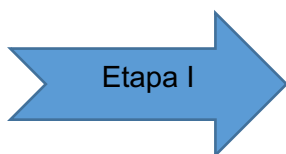
Constrângerile care trebuie depășite — cadrul legal, condițiile pieței și capacitatea — vor ajuta pentru a determina cine ar trebui să fie responsabil pentru implementarea unui sandbox de reglementare, cantitatea de resurse financiare disponibile, cine altcineva (din cadrul organizației sau din exterior) ar trebui să o susțină, când și cum funcționează și pentru cât timp.

⁵ Tradus și adaptat din HOW TO BUILD A REGULATORY SANDBOX – Technical Guide - Ivo Jeník și Schan Duff

Consultare și interacțiune cu publicul

Implicarea stakeholderilor este o parte importantă a design-ului și implementării sandbox-ului. În crearea unui plan de implicare de a stakeholderilor, autoritățile de reglementare ar trebui să ia în considerare abordarea actorilor din piață, părțile interesate interne și alte autorități de reglementare.

Proprietarul sandbox-ului ar trebui să planuiască să se implice direct cu participanții de pe piață.

Angajamentul informal cu piața printr-un facilitator de inovare este esențial pentru a înțelege atât natura, cât și domeniul de aplicare al activității de inovare, precum și nevoia de modernizare a reglementărilor.

Aceste interacțiuni vor ajuta autoritatea să cadreze o ipoteză clară pentru sandbox-ul său sau, în unele cazuri, să respingă complet necesitatea unui sandbox.

De asemenea, aceste conversații pot ajuta la identificarea practicilor emergente din industrie care necesită o atenție de reglementare mai concentrată.

În al doilea rând, autoritatea ar trebui să efectueze consultări interne cu personalul cheie pentru a construi alinierea și sprijinul pentru proiect.

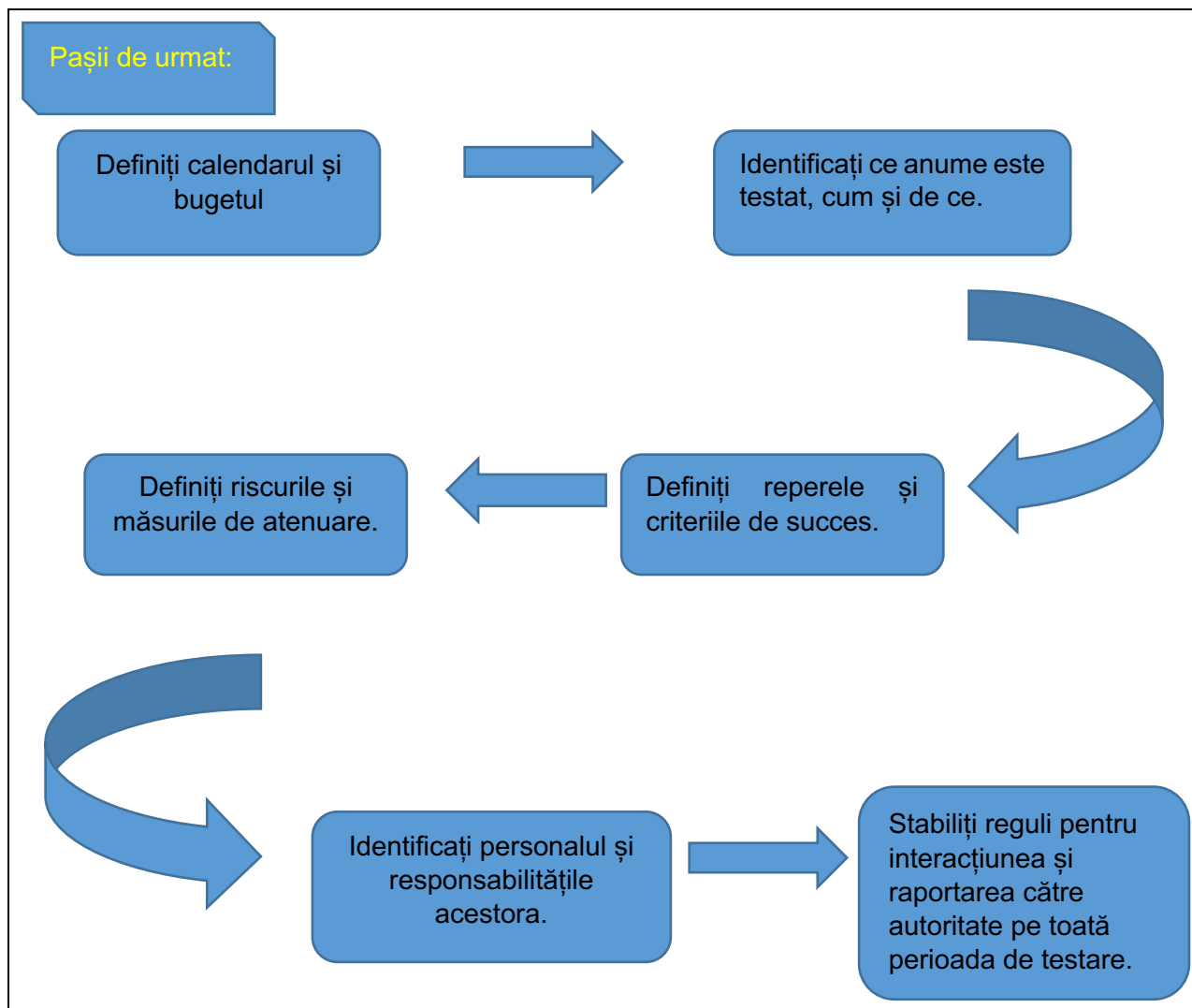
În al treilea rând, acolo unde este necesar și adecvat, autoritatea ar trebui să se consulte cu alte autorități de reglementare care au jurisdicție adiacentă, multe inovații promițătoare ridicând probleme care depășesc granițele tradiționale de reglementare.

Testare, evaluare și exit⁶

Planurile de testare sunt de obicei propuse de participanții la sandbox și evaluate de echipa sandbox de la caz la caz. Acestea ar trebui să fie personalizate pentru a dezvolta dovezi privind întrebările legate de reglementare prezentate de inovația specifică. Ca regulă de bază, odată ce testarea este efectuată conform planificării, autoritatea va putea decide care vor fi următorii pași

⁶ Tradus și adaptat din HOW TO BUILD A REGULATORY SANDBOX – Technical Guide - Ivo Jeník și Schan Duff

și alege o opțiune de ieșire (exit). La revizuirea unui plan de testare propus, autoritatea trebuie să confirme că planul este cuprinzător și clar.

Derularea procesului: Autoritatea supraveghează testul ca parte a mandatului său. Participantul la sandbox trebuie să raporteze la autoritate în mod regulat (de exemplu, săptămânal sau lunar), iar autoritatea ar trebui să aibă dreptul de a solicita informații suplimentare oricând, să efectueze o vizită la fața locului sau să întrerupă testarea unui sandbox dacă este justificată de preocupări de reglementare. Acest lucru se poate întâmpla atunci când participantul la sandbox nu respectă cerințele, nu pune în aplicare garanțiile impuse în mod corespunzător, nu respectă planul de testare convenit, nu partajază informații cu autoritatea așa cum este solicitat. Participantul la sandbox nu ar trebui fie forțat să rămână împotriva voinței sale, ci ar trebui să i se permită să înceteze testarea dacă dorește.

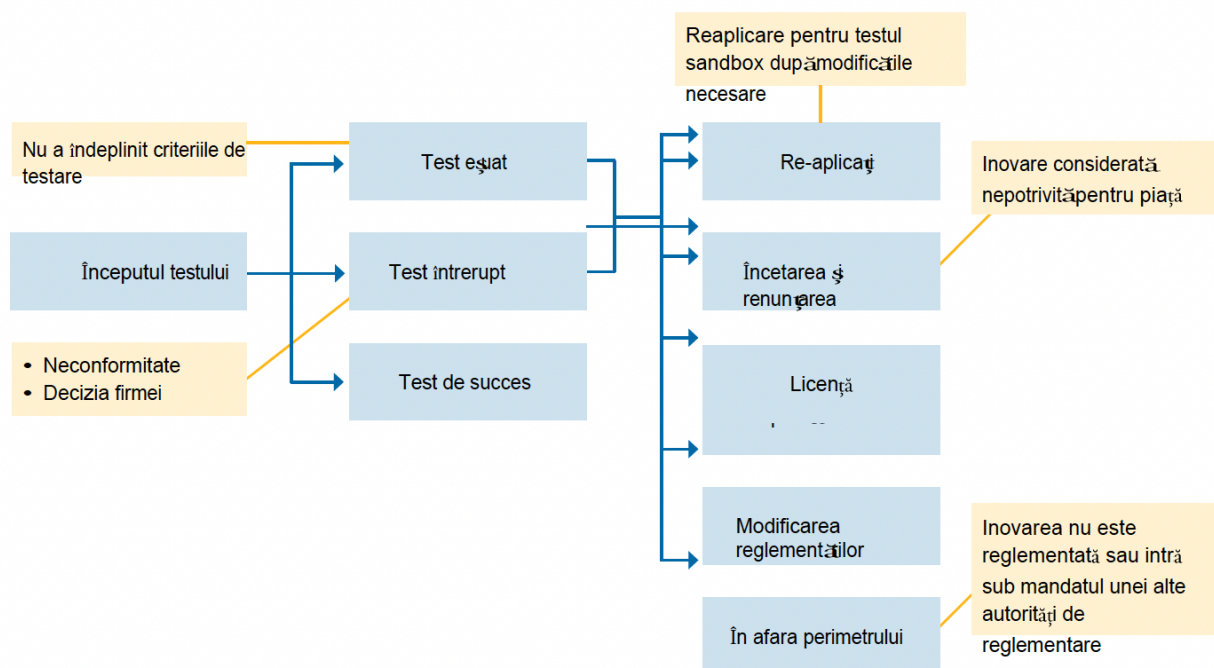
Odată ce testarea s-a încheiat, evaluarea finală este facilitată prin rapoarte regulate furnizate pe parcursul testării și de raportul pregătit fie de către participantul în sandbox sau de către un auditor independent. Raportul final trebuie transmis în termenul stabilit și autoritatea ar trebui să continue rapid cu decizia finală.

Testul sandbox finalizat poate fi considerat reușit sau fără succes. Un test de succes înseamnă că testul a rulat așa cum a fost planificat, dar nu înseamnă că participantului la sandbox i se va permite să aducă inovația pe piață. Acest lucru se întâmplă numai atunci când participantul sandbox dorește să continue, iar autoritatea consideră inovația supusă mandatul său și potrivită pentru piață.

Fiecare autoritate ar trebui să-și mapeze cu atenție propriul cadru de reglementare față de fiecare dintre rezultatele posibile pentru a determina dacă și cât de ușor ar fi pentru a realiza implementarea. Autoritatea ar trebui să evite configurarea unui sandbox fără a avea claritate juridică asupra fiecărei potențiale opțiuni de ieșire (vezi fig.5.)

FIGURA 5. Opțiuni de ieșire (toate scenariile posibile)

Opțiuni de ieșire din sandbox⁷

5.7. Instrument pentru testarea restricțiilor sandbox-urilor:

Designul sandbox-ului ar trebui să reflecte condițiile locale și restricțiile asociate sandbox-urilor, respectiv:

- ☐ Cadrul legal aplicabil
- ☐ Condițiile pieței
- ☐ Capacitate

⁷ Preluat, adaptat și tradus din Regulatory Sandboxes: A Practical Guide for Policy Makers - Ivo Jenik and Schan Duff

Cadrul legal aplicabil

Un sandbox este un program formal care trebuie să se alinieze cu mandatul statutar al autorității de reglementare, contextul juridic și cerințele de reglementare. Prin urmare, analiza pragului de fezabilitate legală este necesară pentru a confirma obiectivele admisibile pentru sandbox (conform mandat), participanți eligibili, constrângeri de testare și scutirile de reglementare disponibile.

Mandatul autorității.

În unele cazuri, autoritatea de reglementare poate fi autorizată să înființeze un sandbox sau să urmărească o modificare legislativă pentru a acorda o astfel de autoritate. În alte cazuri, este posibil ca programul sandbox să fie justificat ca o extindere admisibilă a puterii de apreciere a autorității de reglementare.

Criterii de eligibilitate pentru participanți.

Eligibilitatea Sandbox este probabil să fie limitată la firme și/sau activități care se află în domeniul de aplicare al mandatului autorității de reglementare.

Restricții de testare.

Activitățile Sandbox trebuie să respecte restricțiile și cerințele impuse de lege care nu se încadrează în mandatul autorității de reglementare. În plus, multe autorități de reglementare acordă o atenție deosebită gestionării riscurilor la care e expus potențialul consumator cauzate de testarea sandbox, chiar și atunci când este la discreția autorității de reglementare să se relaxeze sau să se modifice regulile și cerințele privind protecția consumatorilor.

Opțiuni de ieșire.

Autoritatea de reglementare ar trebui să își înțeleagă opțiunile pentru participanții „absolvenți” în sandbox atunci când o inovație e testată cu succes, iar autoritatea consideră că inovația e validă pentru piață. Există trei opțiuni, dar nu toate sunt disponibile tuturor autorităților de reglementare.

Condițiile pieței

O piață locală vibrantă nu este o condiție prealabilă pentru un sandbox - de fapt, unde există puțină sau nicio activitate de inovare locală, poate fi introdus un sandbox pentru a încuraja noii intrați pe piață. Cu toate acestea, este important să se evalueze cererea locală pentru a proiecta în mod corespunzător sandbox-ul anticipând aplicarea și testarea volumelor existente. Inclusiv autoritatea de reglementare poate dezvolta această piață printr-un angajament formal sau informal - de exemplu, prin solicitări de informații și mese rotunde publice. Alternativ, autoritatea de reglementare poate alege să angajeze o terță parte pentru a efectua un diagnostic de piață mai specializat. Capacitate

UNIUNEA EUROPEANĂ

Orice evaluare de fezabilitate ar trebui să includă o analiză clară a capacității, care este definită în cea mai mare parte în termeni de resurse care pot fi angajate în sandbox pe mai mulți ani. **O evaluare internă a capacității ar trebui să analizeze**, printre alte lucruri, următoarele:

1. Dacă sandbox-ul va include personal dedicat sau partajat
2. Abilitățile tehnice necesare pentru managementul programului, implicarea pieței, evaluarea aplicațiilor, evaluarea tehnologiilor, proiectare și administrare a testelor și coordonarea între-regulatori.
3. Interacțiuni cu alte programe de reglementare relevante, precum centrele de inovare, procesele de licențiere și programe de supraveghere.

Resursele dedicate unui sandbox diferă foarte mult de un punct de contact unic de exemplu, ar trebui să aibă peste 30 de angajați și un buget considerabil.

Capacitate

Constrângerile generate de capacitate pot favoriza în cele din urmă inovarea cu costuri mai mici prin implicarea facilitatorilor (jucători din piață care fac deja acest lucru).

5.8. Instrument pentru evaluarea rezultatelor sandbox-urilor pe baza criteriilor de succes

Indicatorii de performanță ai unui sandbox de reglementare sunt:

Participare: numărul de companii care participă la sandbox de reglementare poate fi utilizat ca un KPI pentru a evalua nivelul de interes și implicare în sandbox.

Rezultate: rezultatele sandbox-ului de reglementare, cum ar fi succesul sau eșecul produselor, serviciilor sau modelelor de afaceri testate, pot fi utilizate ca un KPI pentru a evalua eficacitatea sandbox-ului.

Beneficii: Beneficiile sandbox-ului de reglementare, cum ar fi creșterea inovației, reducerea costurilor sau îmbunătățirea satisfacției clienților, pot fi utilizate ca un KPI pentru a evalua valoarea sandbox-ului.

Riscuri: riscurile asociate cu sandbox-ul de reglementare, cum ar fi potențialele pierderi sau datorii pentru întreprinderile participante, pot fi utilizate ca un KPI pentru a evalua profilul de risc al sandbox-ului.

Feedback: feedback-ul de la companiile care participă la sandbox-ul de reglementare, cum ar fi nivelurile de satisfacție sau recomandări de îmbunătățire, poate fi folosit ca un KPI pentru a evalua calitatea experienței sandbox.

Lecții învățate: lecțiile cheie învățate din sandbox-ul de reglementare, cum ar fi informații despre beneficiile și riscurile noilor tehnologii sau modele de afaceri, pot fi utilizate ca un KPI pentru a evalua impactul pe termen lung al sandbox-ului.

Impact: numărul și tipul de elemente de reglementare care au fost „provocate” – modificate sau propuse spre modificare, în urma procesului de sandboxing.

5.9. Instrument pentru parteneriat/sinergii/platforma colaborativă între mediul public, privat și societate în cadrul sandbox-urilor

O tabără de inovare deschisă este un eveniment sau program care reunește un grup divers de oameni, cum ar fi antreprenori, cercetători și lideri de afaceri, pentru a colabora și a dezvolta noi idei și soluții la o anumită problemă sau provocare. Metodologia pentru o tabără de inovare deschisă include următorii pași:

Definiți problema sau provocarea: primul pas într-o tabără de inovare deschisă este definirea problemei sau provocării la care vor lucra participanții. Aceasta poate fi o problemă specifică de afaceri, o problemă socială sau de mediu sau o provocare tehnologică. În cazul sandbox-urilor de reglementare, problemele și provocările se referă cel mai adesea la bariere legislative, la piedici în calea colaborării multidisciplinare și la punctele dureroase cele mai frecvente ale societății civile.

Adunarea persoanelor cheie: Următorul pas este să se adune o echipă diversă de participanți, care aduc diferite perspective, abilități și expertiză la masă. Acestea pot include antreprenori, cercetători, oameni de afaceri și alți experți. Cheia în organizarea unei tabere de inovare deschise de succes este multidisciplinaritatea, așadar implicarea cât mai multor categorii de participanți, inclusiv așa-numiții „problem owners” – cei care se confruntă cu problema/provocarea pe care încercăm să o rezolvăm.

Faza de ideare: În timpul fazei de ideare, participanții lucrează împreună pentru a genera și a face brainstorming idei pentru rezolvarea problemei sau provocării. Acest lucru poate implica o varietate de tehnici, cum ar fi design thinking, prototipare rapidă și metodologii lean startup.

Prototip și testare: participanții își iau apoi ideile și dezvoltă prototipuri sau machete, pe care le pot testa și perfecționa printr-o serie de cicluri iterative, cu feedback constant de la autorități, de la problem owners și de la orice alt tip de stakeholder care poate fi implicat în procesul de inovare.

Propunere și selecție: la sfârșitul taberei, participanții își prezintă ideile unui juriu desemnat de organizatori, care selectează cele mai promițătoare concepte pentru dezvoltare ulterioară.

Urmărire: După tabăra de inovare deschisă, participanții pot continua să lucreze la ideile lor, fie individual, fie ca parte a unei echipe mai mari, cu scopul de a le aduce pe piață sau de a atinge alte obiective.

Utilitatea taberei de inovare deschise este stabilirea de legături între stakeholderi din discipline complementare sau devenite complementare prin prisma inovațiilor propuse, dar, mai important decât acest aspect, stabilirea și menținerea de legături cu organizatorii taberei. Lecțiile învățate în aceste evenimente vor contribui la eficientizarea iterațiilor următoare de sandbox, dar și o participare mai extinsă.

6. Anexa 1 Exemplu de plan de evaluare a fezabilității pentru sandbox-ul de reglementare

Succesul inițiativelor sandbox necesită o evaluare inițială atentă a condițiilor juridice, de reglementare, de piață și de economie politică pentru a contribui la adaptarea sandbox-ului și a oricăror inițiative conexe. În plus, este esențial să se implice participanții de pe piață și alte părți interesate într-un dialog activ la începutul procesului pentru a aprofunda legăturile dintre autoritățile de reglementare și piață, pentru a confirma alinierea internă și a crește gradul de sensibilizare a sectorului, precum și pentru a facilita învățarea reciprocă.

Modelul de plan prezentat mai jos identifică rezultatele cheie în termeni generalizați, pornind de la ipoteza că autoritatea de reglementare va ghida evaluarea fezabilității și angajamentul în modul cel mai adecvat contextului.

FAZA 1. Evaluarea fezabilității (45-90 de zile)

Fluxul de lucru	Subiecte de bază	Leșiri	Liderul proiectului și data limită
Scop și obiectiv	- Motivația lansării unei privire la necesitatea unei cutii de nisip, a unei cutii de nisip alte inițiative de reglementare. - Alinierea internă privind reglementările reglementare cu privire la forma dorită a inițiativei de tip "sandbox".	- Consens în rândul conducerii de rang înalt a autorităților de reglementare cu scopul pe care îl va avea și relația cu - Consensul în rândul conducerii autorităților de box, inclusiv fie: - axat pe politici (eliminarea barierelor de reglementare în calea inovării) - axat pe inovare (reducerea costului de intrare pe piața reglementată) - Tematică (accelerarea adoptării unui anumit regulament sau a unei anumite inovații)	
Legal	- Mandat statutar - Gama de discreție în materie de reglementare (de exemplu, instrumente care includ scrisori de inacțiune, cerințe de acordare a licențelor, scrisori de neacceptare etc.). - cerințele de reglementare și statutare (de exemplu, AML/CFT, protecția consumatorilor etc.) - Coordonarea intra/inter-reglementare - Opțiuni legislative, dacă este necesar	- Memorandum juridic (sau echivalent) care să confirme autoritatea pentru inițiativa sandbox. - Identificarea domeniului de aplicare admisibil al inițiativei, inclusiv a opțiunilor de scutire de reglementare (scrisori de inacțiune etc.) și a procesului de modificare a reglementărilor. - Sesiuni de informare intra- și inter-reglementare pentru a aduna contribuții și a asigura o înțelegere comună a proiectului sandbox.	

Condiții de piață	- Percepția pieței reglementate (întreprinderi nou-înființate), care descrie cererea pieței pentru un sandbox de reglementare. - Necesitatea unui cadru de reglementare (sensibilizare). box sau programe conexe publice.	- Amenajarea preliminară a pieței (inclusiv operatori tradiționali și descrie cererea pieței pentru un sandbox de reglementare. - Facilitarea de consultări și conversații externe - Proiect de notă conceptuală pentru consultare
Capacitate a de reglementare	- Capacitate internă de reglementare pentru a pune în aplicare inițiative de tip sandbox și/sau inițiative conexe	- Identificați structura operațională și de guvernare preliminară, inclusiv capacitățile instituționale necesare în funcție de obiectivele convenite ale sandbox-ului.
Alternative și inclusiv, Elemente de asistență, birou fintech, centru de inovare, inițiative de informare a pieței etc.	- Evaluați alternative formale și informale de reglementare	- O listă de programe care să completeze/sustină inițiativa sandbox, De exemplu, birou de inițiative care ar putea servi Această listă ar trebui să ia în considerare calendarul oricăror programe conexe și potențial același scop ca și cel al interacțiunilor operaționale cu sandboxul.
Campion instituțional și resurse dedicate	- Sponsor executiv al inițiativei "Cutia cu nisip" - O echipă internă, interfuncțională, responsabilă pentru realizarea inițiativei Sandbox	- Angajament din partea liderului (liderilor) de rang înalt ca principal sponsor executiv al inițiativei sandbox. - Desemnarea și aprobarea echipei de bază pentru implementarea sandbox-ului (3-5 persoane).

UNIUNEA EUROPEANĂ

7. ANEXA 2 - Plan de proiect

	Owner	Planned Start	Planned Completion	Actual Start	Actual Completion	Percent Complete
Preapplication Phase						
1	Create outreach and communication plan to promote the sandbox program. Plan should include strategies for identifying and reaching all relevant industry and regulatory stakeholders.	Marketing/ communications lead				
2	Designate a sandbox contact lead to engage with local fintech and financial inclusion communities.	Sandbox committee				
3	Design sandbox portal on regulator website with links to application materials, FAQs, documentation, and a dedicated email address for submitting inquiries on the process.	Technical lead				
4	Designate a sandbox contact person to field inquiries from potential applicants, participate in targeted outreach activities, and document key learnings for real-time feedback on the process.	Sandbox committee				
5	Develop FAQs and guidance to reduce ineligible or incomplete applications and encourage high-quality (and complete) submissions.	Technical lead				
6	Develop tracking database of inbound inquiries. Data may include, e.g., name of person/company, product/technology type, product stage, contact information, nature of inquiry.	Sandbox contact person				
7	Review, revise, and approve communications and engagement plan, sandbox portal, FAQs.	Sandbox committee				
8	Identify and invite key regulator personnel (and any external experts) to participate on the review and selection committee.	Sandbox committee				
9	Develop application eligibility checklist.	Sandbox committee				

10	Develop administrative follow-up form letter for incomplete applications.	Sandbox committee
Application Phase		
11	Publicly announce and launch application period for sandbox program.	Marketing/ communications lead
12	Launch sandbox portal on regulator website.	Technical lead
13	Implement communications and engagement plan.	All
14	Hold [weekly/monthly] check-ins that include sandbox contact lead and sandbox committee to discuss trends, feedback, and observations.	All
15	Revise and update publicly available sandbox materials and/or processes , as necessary, and in consultation with sandbox committee.	Sandbox contact lead; sandbox committee
16	Identify and engage internal and external subject matter experts (e.g., supervision, payments, consumer protection, technology) to resolve targeted regulatory inquiries identified by sandbox contact lead for referral.	Sandbox contact lead; sandbox committee
Review Phase		
17	Review and screen applications.	Administrative review team
18	Contact applicants who have submitted incomplete applications. Provide opportunity to remediate administrative or technical omissions within a proscribed timeframe (2–3 business days). Maintain and update database of sandbox applicants for future interactions and ongoing market intelligence.	Administrative review team
19	Prepare and distribute “board books” of application materials for review by selection committee. Distribute one week before scheduled review.	Administrative review team
20	Convene selection committee to discuss applicants and identify finalists.	Selection committee

21	Contact finalists for in-person interview with selection committee.	Administrative review team
22	Conduct background check on finalist companies and their respective principals.	Administrative review team
23	Conduct interviews with finalists with selection committee.	Selection committee
24	Reconvene selection committee for final vote and approval of applicants to be offered admissions.	Selection committee
25	Draft and send formal notice of acceptance into sandbox pilot program.	Administrative review team
26	Follow up with accepted applicants. Confirm participation and collect payment of sandbox participation fee, if applicable.	Selection committee; administrative review team
27	Publicly announce names of sandbox participants.	Administrative review team
28	Contact finalists not selected for cohort to explain rationale of the decision, invite into future cohorts, and/or offer informal regulatory counseling.	Selection committee; administrative review team

Testing Design		
29	Select and assign supervisory teams to sandbox participants.	Sandbox committee
30	Conduct preliminary meeting with supervisory team to identify approach to testing and supervision.	Supervisory team and cohort participants
31	Draft preliminary testing plan.	Supervisory team and cohort participants
32	Conduct feasibility review of proposed testing plan with internal and external experts.	Supervisory team
33	Identify additional resources supervisory teams need to conduct test.	Supervisory team
34	Review and approve proposed testing plans by sandbox committee.	Supervisory team; sandbox committee

Test Implementation		
35	Implement testing plan (logistics and timelines will vary by plan).	Supervisory team
36	Conduct checkpoint meeting between supervisory teams and sandbox committee.	Supervisory team; sandbox committee
37	Create interim report to sandbox committee on instances of breach, early exit, or completion.	Supervisory team; sandbox committee
Exit and Review		
38	Report testing outcomes and recommendations on regulatory treatment and sandbox exit.	Supervisory team; sandbox committee
39	Review and discuss testing outcomes and recommendations.	Sandbox committee
40	Approve exit plans.	Sandbox committee
41	Prepare public report on cohort results.	Sandbox committee
Procedural Review, Documentation, and Assessment		
42	Review lessons learned from cohort experience.	Selection committee and supervisory team
43	Interview sandbox participants and applicants on their views of the sandbox process.	Review team
44	Draft internal memorandum that summarizes lessons learned, including observations on specific technologies/ companies, trends observed in the applicant pool, procedural insights from the application, selection or supervision process, testing and regulatory outcomes, and recommended revisions to the sandbox program.	Review team; sand- box committee
45	Initiate regulatory process and/or rule reviews as necessary based on procedural review of sandbox.	Sandbox committee
46	Draft and publish public-facing assessment of sandbox process, including anticipated timelines for next steps.	Sandbox committee